

Dlouhodobé ošetřovné je dávka nemocenského pojištění. Má zabezpečit toho, kdo si nemůže vydělávat prací, protože se stará o člověka, který je dlouhodobě nemocný, po úrazu nebo se mu závažně zhoršilo zdraví.

V letáku vysvětlíme, co je dlouhodobá péče, při které můžete dostat dlouhodobé ošetřovné, kdo je ošetřovaná osoba, další podmínky přiznání této dávky, kolik peněz zhruba dostanete a kde můžete o dávku žádat.

Dlouhodobé ošetřovné upravuje [zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění](#). Najdete ho třeba na www.zakonyprolidi.cz.

Kdy mám nárok na dlouhodobé ošetřovné?

- Jste po určitou dobu pojištění podle zákona o nemocenském pojištění.
- Pečujete o člověka, který po propuštění z nemocnice potřebuje **dlouhodobou péči** v domácím prostředí (**ošetřovaná osoba**).
- V průběhu dlouhodobé péče o ošetřovanou osobu nechodíte do zaměstnání nebo nejste samostatně výdělečně činní.
- Máte příbuzenskou nebo jinou vazbu k ošetřované osobě.
- Jste-li zaměstnanci a získali jste písemný souhlas zaměstnavatele s Vaší nepřítomností v době poskytování péče.

Jak dlouho musím být pojištěn podle zákona o nemocenském pojištění?

- Jste-li zaměstnanci, musíte se účastnit nemocenského pojištění alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících přede dnem, kdy je potřeba, abyste o nemocného člověka začali pečovat.
- Jste-li **osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „OSVČ“)**, musíte se účastnit nemocenského pojištění alespoň po dobu 3 měsíců přede dnem, kdy je potřeba, abyste o nemocného člověka začali pečovat.

Ne všichni zaměstnanci jsou účastní nemocenského pojištění. Podmínky, za kterých vzniká nemocenské pojištění, upravuje § 5 a násl. zákona o nemocenském pojištění. Například zaměstnanci, kteří jsou zaměstnáni na základě dohody o provedení práce, jsou nemocensky pojištěni, pokud jejich příjem přesahuje 10 000 Kč měsíčně.

Kdo je ošetřovaná osoba?

Člověk, který byl kvůli závažné poruše zdraví alespoň **4 dny hospitalizován**. Do těchto 4 dnů se započítává den přijetí do nemocnice i den propuštění z nemocnice.

Závažnou poruchou zdraví je, pokud je člověk akutně nemocný, po úrazu, nebo se mu závažně zhoršilo dlouhodobé onemocnění, pokud současně potřebuje, aby se o něj po návratu z nemocnice někdo **alespoň po dobu 30 dnů doma celodenně staral**.

U člověka v neléčitelném stavu v závěrečné fázi života se podmínka hospitalizace nevyžaduje. Tehdy o potřebě péče rozhodne ošetřující lékař nemocného. Může to být i lékař z paliativní péče.

Co je dlouhodobá péče?

O ošetřovaného člověka musíte **pečovat celodenně**. Pomáháte mu dodržovat léčebný režim a staráte se o něj. Například pomáháte při podávání jídla a pití, při oblékání, při tělesné hygieně, při výkonu fyziologické potřeby.

Jakou musím mít vazbu k ošetřované osobě?

Musíte být

- (1) manžel/manželka, registrovaný partner/partnerka,
- (2) potomek nebo předek v přímé linii (dítě, vnuk, pravnuk, rodič, prarodič),
- (3) sourozenec, tchýně/tchán, snacha/zeť, neteř/synovec, teta/strýc,
- (4) manžel/manželka, registrovaný partner/partnerka nebo druh/družka člověka uvedeného v bodu (2) nebo (3) nebo
- (5) druh/družka nebo jiný člověk, který s ošetřovaným žije v jedné domácnosti.

Musím s ošetřovaným žít v jedné domácnosti?

Abyste dostali dlouhodobé ošetřovné, musíte **sdílet domácnost, jen** pokud pečujete o

- svého druha/družku,
- druha/družku člověka uvedeného výše v bodu (2) nebo (3) nebo
- jiného člověka, který není Vaším příbuzným.

Zároveň musíte mít **stejně místo trvalého pobytu** alespoň 3 měsíce před začátkem péče.

Domácnost tvoří lidé, kteří spolu trvale žijí a společně platí náklady na bydlení, jídlo a další.

Musí zaměstnavatel dát souhlas s mojí nepřítomností v práci po dobu péče?

Nemusí, ale odmítnout by jej měl pouze výjimečně. Podle zákona jen tehdy, brání-li mu v udělení souhlasu vážné provozní důvody. Co je vážným důvodem, se posuzuje případ od případu. Podle rozhodnutí soudů **musí být důvody skutečně vážné**: kdyby udělení souhlasu znemožnilo, narušilo nebo vážně ohrozilo řádný provoz zaměstnavatele.

Kdo mi vyplatí ošetřovné?

Ošetřovné vyplácí **okresní správa sociálního zabezpečení** (dále jen „OSSZ“) podle místa Vašeho trvalého pobytu.

Jak mám požádat o ošetřovné?

1	<p>Lékař z nemocnice, kde byla ošetřovaná osoba hospitalizována v den propuštění z nemocnice (ale nejpozději do 15 dnů po propuštění), rozhodne o tom, že ošetřovaná osoba potřebuje dlouhodobou péči. Rozhodnutí nelze vystavit zpětně.</p> <p>Rozhodnutí vydá na tiskopisu, který má tři díly.</p> <p>I. díl odešle nemocnice OSSZ. Tak bude OSSZ vědět, že ošetřovaný člověk potřebuje péči.</p> <p>II. díl dostane ošetřovaný člověk.</p> <p>III. díl jako pečující osoba předložíte zaměstnavateli. Omlouvá Vás ze zaměstnání.</p>
2	<p>Jako pečující musíte o dávku požádat. Žádost se podává na předepsaném tiskopisu, který dostanete na OSSZ nebo je ke stažení na stránkách České správy sociálního zabezpečení https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-zodo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokud jste zaměstnanec, předáte žádost o dávku svému zaměstnavateli. Zaměstnavatel vyplní přílohu k žádosti a žádost předá OSSZ. ▪ Pokud jste OSVČ, zašlete žádost sami OSSZ podle místa svého trvalého pobytu.
3	<p>Pak OSSZ rozhodne o žádosti o dávku.</p>
✓	<p>Pokud dlouhodobé ošetřovné přizná, neposílá rozhodnutí. Oznámení o přiznání dávky, její denní výši a výši denního vyměřovacího základu bude na výpisu z účtu nebo na poštovní poukázce.</p>
✗	<p>Pokud žádost o dlouhodobé ošetřovné zamítne, vydá rozhodnutí, v němž vysvětlí, proč dávku nepřiznala, a poučí Vás o tom, že se můžete odvolat.</p>

Co mám dělat, když mi nevznikne nárok na dlouhodobé ošetřovné?

Pokud na dlouhodobé ošetřovné nemáte nárok, protože délka ošetřování nemocného člověka v domácí péči má být kratší než 30 dnů, můžete požádat o **krátkodobé ošetřovné**. Zeptejte se na ně u svého u svého praktického lékaře nebo se podívejte do našeho letáku [Ošetřovné](#) na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Od kdy budu mít ošetřovné?

Od prvního dne, kdy jste začali o nemocného člověka pečovat. Nejčastěji to bude ode dne, kdy ho propustili z nemocnice domů, nebo ode dne, kdy jste někoho v péči vystřídali.

Jak dlouho budu ošetrovné dostávat?

Do dne, kdy nemocný člověk přestane péči potřebovat nebo kdy Vás někdo jiný v péči vystřídá. **Nejdéle však po dobu 90 dnů** (říká se tomu „podpůrčí doba“). To platí, i když nemocný ještě celodenní péči potřebuje.

OSSZ Vám dávku vyplatí za všechny dny, kdy jste o ošetřovaného člověka skutečně pečovali. Nenáleží Vám za dny, kdy jste nepečovali, např. z důvodu nemoci nebo dovolené.

Mohu po skončení poskytování ošetrovného o dávku požádat znovu?

Ano, ale nejdříve **po uplynutí 12 měsíců** ode dne, za který jste měli naposledy nárok na výplatu dlouhodobého ošetrovného.

Kolik dostanu?

Dlouhodobé ošetrovné se počítá stejně jako krátkodobé ošetrovné nebo nemocenské. Činí 60 % redukovaného denního vyměřovacího základu.

Například průměrnému měsíčnímu příjmu zhruba 31 000 Kč odpovídá dlouhodobé ošetrovné ve výši zhruba 16 440 Kč. Konkrétní výši dávky si můžete spočítat na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí www.mpsv.cz → MPSV Portál → Působnost MPSV → [Nemocenské pojištění](#) → [Kalkulačka pro výpočet dávek](#).

Mohu se při poskytování dlouhodobé péče vystřídat s jinou osobou?

Ano, v ošetrování se **můžete vystřídat, dokonce i opakovaně** v průběhu 90 dnů, kdy pečujete. Váš nárok na dlouhodobé ošetrovné se posoudí vždy ke dni, kdy jste začali o nemocného člověka znovu pečovat (k okamžiku, kdy jste začali pečovat jako první nebo jste vystřídali někoho jiného).

OSSZ na předepsaném [tiskopisu](#) zašlete *Oznámení o ukončení dlouhodobé péče*, kde bude uvedeno, že se střídáte s jinou osobou. Tato jiná osoba opět požádá o dlouhodobé ošetrovné tak, jak jsme popsali výše [na třetí stráně letáku](#).

Kdo kontroluje trvání potřeby dlouhodobé péče?

Trvání potřeby dlouhodobé péče kontroluje **praktický lékař ošetřované osoby**. Ten vždy zároveň stanoví termín příští lékařské kontroly, který vyznačí na *rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče*.

V případě, že se ošetřovaná osoba zotaví natolik, že už celodenní péči dalšího člověka nepotřebuje, praktický lékař **rozhodne o ukončení** potřeby dlouhodobé péče.

Praktický lékař dlouhodobou péči ukončí i v případě, že se ošetřovaná osoba **nedostaví ve stanoveném termínu ke kontrole** nebo se nepodrobí vyšetření zdravotního stavu. Pokud ošetřovaný člověk později prokáže, že se nemohl dostavit z vážných důvodů, praktický lékař vystaví nové rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče.

Kdy končí dlouhodobá péče?

V den, kdy se ošetřovaná osoba zotaví natolik, že už celodenní péči dalšího člověka nepotřebuje. Rozhoduje o tom praktický lékař. Datum ukončení může stanovit nejpozději ke třetímu dni následujícímu po vyšetření.

Praktický lékař dlouhodobou péči ukončí i v případě, že se ošetřovaný člověk nedostaví ve stanoveném termínu ke kontrole nebo se nepodrobí vyšetření zdravotního stavu. Pokud ošetřovaný člověk později prokáže, že se nemohl dostavit z vážných důvodů, praktický lékař nové rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče.